

Σουλεϊμάν τοῦ Β' τῷ 1565—1566 ἄνευ ἀντιστάσεως, διὸ ἐπεβλήθησαν αὐτῇ φόροι ἑλαφροὶ καὶ ἱκανὰ προνόμια ἐχορηγήθησαν, ὑπὸ τὴν ἐπιτρόπην τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι καὶ κατὰ τὴν ΙΣΤ' Ἐκατοντ. ἤρξαντο νὰ ἀπολαύωσι τῶν ἀγαθῶν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἡσυχίας, ἀγνώστων τότε εἰς τὴν ἐπίλοιπον Ἀνατολήν¹.

Κατὰ τὴν ΙΣΤ' Ἐκατ. οἱ Χίοι φιλέμποροι καὶ εὔποροι δὲν ἠμέλησαν νὰ συστήσωσι Σχολὴν, ἐν ᾗ ἐδιδάσκοντο, πλὴν τῶν ἐγκυκλίων, ἢ φιλοσοφία², αἱ ἐπιστήμαι καὶ ἰδίως ἡ ἰατρικὴ³. τοῦθ' ὅπερ ἀποδείκνυται ἐκ τῶν σοφῶν Χίων τῆς ΙΣΤ' καὶ ΙΖ' Ἐκατ., ἀνδρῶν τιμησάντων τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος. Ἰωάννης ὁ Κορῆσιος (1530), Ἰωάννης καὶ Λεονάρδος οἱ Μινδόνιοι, ἰατροὶ, καὶ ὁ λόγιος Γεώργιος Σεβαστόπουλος, οἷς μετὰ τιμῆς ἐπέστελλεν ὁ Πηγάς τῷ 1592⁴, ὁ διδάσκαλος Ἐρμόδωρος ὁ Λήσταρχος (1590)⁵, Γεώργιος ὁ Ἰουστινιανὸς (1590)⁶, Ἐμμανουὴλ ὁ Γλυζώνιος (1596), ἐπιστῆμων, πρῶτος κοινῇ φράσει γράψας Ἀριθμητικὴν, ἐπιστατήσας τῆς ἐκδόσεως ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, καὶ συντάξας τὸ Εὐαγγελιστάριον καὶ τὰ Πασχάλια⁷, Χριστοφόρος Καμπάνας (1560), συλλογὸς τῶν Κανόνων⁸, Κωνσταντῖνος Πατρίκιος (1570), ἐν Παταβίῳ⁹, καὶ ἕτεροι.

(1) Lacroix, îles de la Grèce, σελ. 279. « Quoique reunie à l'Empire turc, Chio conserva des privilèges et une liberté, que les Ottomans ne laissaient à aucune autre de leurs conquêtes. »

(2) « Nisi in Chio, ubi pauci adhuc philosophiam sinceriolem profiteantur. » Turcograec. σελ. 495. 513.

(3) Α. Βλαστοῦ Χιακ. Β', 63. 83. 85. Γερβίνου Ἱστορ. τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστ. ἐν Φιλίστορ. Δ', 387.

(4) Ἐπιστ. ιά τοῦ τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολ. Σχολῆς κώδ. δρα Ἰωάννου τοῦ Μινδονίου Ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Πατριάρχην Διονύσιον ἐν τῷ Μηναίῳ τοῦ Σεπτεμβρίου τῆς ἐκδ. Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ σελ. 1η.

(5) Turcograec. σελ. 245. 513.

(6) Ἐπιστ. Μ. Πηγα σιβ' τοῦ αὐτοῦ κώδ.

(7) Βρετοῦ Β', 256. δρα καὶ ἐν τέλει τῶν Εὐαγγελίων τὸ Εὐαγγελιστάριον.

(8) Fabric. Ἑλλ. Βιβλ. Τόμ. ΙΑ', ἐν λ. (Harles).

(9) Αὐτόθι Η', 97.

